

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1172/22-J

Název	Základní škola Třebíč, Horka-Domky, Václavské nám. 44/12
Sídlo	Václavské náměstí 12, 674 01 Třebíč
E-mail	info@zsvaclav.cz
IČO	60 418 575
Identifikátor	600 122 140
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Pavel Blažek
Zřizovatel	Město Třebíč
Místo inspekční činnosti	Václavské náměstí 12, Třebíč
Termín inspekční činnosti	6.-11. 10. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Třebíč, Horka-Domky, Václavské nám. 44/12, okres Třebíč (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny. Ve školním roce 2022/2023 probíhá výuka ve 14 třídách na prvním stupni a ve 12 třídách

na druhém stupni základní školy. K termínu inspekční činnosti evidovala škola 588 žáků z celkové kapacity 750 žáků. V aktuálním školním roce vykazuje základní škola 71 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) a 31 žáků s odlišným mateřským jazykem. V sedmi odděleních školní družiny je aktuálně zapsáno 180 žáků. Činnost školního klubu je stanovena pro nejvýše 100 účastníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále ředitel) při řízení školy vychází z koncepce rozvoje a řízení školy, která je zpracovaná na základě SWOT analýzy a věnuje se všem stěžejním oblastem bezprostředně ovlivňujících kvalitu vzdělávání a poskytovaných služeb. Podrobněji jsou dílčí cíle rozvoje rozvedeny v plánu práce školy na aktuální školní rok, který vychází z analýzy současného stavu. Dále ředitel využívá dobré orientace v místních podmínkách, což mu napomáhá stanovit si reálné cíle, které dále inovuje podle aktuální potřeby (např. oblast začlenění nových klíčových kompetencí – digitální – a nového vzdělávacího oboru informatika a schopnost orientovat se v digitálním prostředí a zacházet s digitálními technologiemi).

Vedení školy aktivně vytváří pozitivní klima školy a vhodné podmínky pro rozvoj pedagogické spolupráce mezi vyučujícími. Pro podporu plynulého chodu školy ředitel delegoval vybrané kompetence na členy širšího vedení. Rozdělení kompetencí mezi jednotlivé zástupce odpovídá velikosti a potřebám školy. Jednou měsíčně probíhají v základní škole pedagogicko-provozní porady, kde jsou učitelé seznamováni s aktuálními záležitostmi, které jsou všem pedagogickým pracovníkům dostupné ve sdíleném prostředí. Jednání pedagogické rady jsou prostředky vzájemné informovanosti a hodnocení vzdělávacího procesu. V menší míře jsou však projednávány také postupy, jak realizovat účinnější výchovné a vzdělávací strategie deklarované ve školním vzdělávacím programu a vyhodnocování opatření k výsledkům jednotlivých žáků a celkovým výsledkům tříd.

Daší vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) je plánováno především s ohledem na potřeby školy, koresponduje s plánem školy (téma související se zavedením nové informatiky) i s přihlédnutím k preferencím pedagogů. DVPP probíhá jak formou osobní účasti pedagogů na vzdělávacích akcích, tak formou webinářů.

Ředitel nastavil jednoznačná pravidla kontrolní a hospitační činnosti. Zpětná vazba pedagogům základní školy je důsledná a obsahuje konkrétní doporučení ke zlepšení kvality vzdělávacího procesu. Vzájemné hospitace pedagogů jsou k získávání zkušeností a podnětů využívány, v minulém školním roce probíhala tandemová výuka. Ve škole pracují metodické orgány, které spolupracují zejména v oblasti metodiky a didaktiky vyučování, je však patrné, že se zabývají spíše organizačními záležitostmi (nákup sešitů, učebnic) a v nižší míře pracují s výsledky žáků.

Přetrvává velmi dobrá úroveň prostorových a materiálních podmínek pro realizaci povinného vzdělávání. Informační a komunikačních technologie (např. nová počítačová technika, robotická zařízení, elektronické mikroskopy, 3D tiskárny) byly v hospitovaných hodinách účelně využívány. Prostředí má vysokou estetickou a edukační úroveň, prezentovány jsou výstupy projektů a zveřejňovány potřebné informace pro účastníky vzdělávání. Nadstandardní podmínky pro realizaci pohybových aktivit (tři vnitřní tělocvičny a dvě venkovní hřiště) pozitivně ovlivňovaly průběh vzdělávání a umožňovaly cílený rozvoj fyzické zdatnosti žáků v hodinách tělesné výchovy.

Škola je v pravidelném kontaktu se zřizovatelem. Oboustranně prospěšná spolupráce probíhá především v oblasti provozu školy. O prospěchu a chování žáků jsou zákonní

zástupci informováni na pravidelných třídních schůzkách. Poskytování informací napomáhá žákům i jejich zákonným zástupcům získat objektivní pohled na vzdělávací pokroky, dochází k posilování motivace většiny žáků k další práci a zákonným zástupcům je tak usnadňována spoluúčast na vzdělávání. Účelně k tomu škola také využívá dobře nastavený a všemi aktéry vzdělávání akceptovaný elektronický způsob přenosu informací a webové stránky školy. Náležitou pozornost věnuje vedení školy spolupráci se žakovským parlamentem, který např. vznáší podněty a spoluorganizuje některé školní akce. Úzká kooperace s mateřskými i středními školami účelně přispívá k rozvoji sociální gramotnosti žáků. Spolupráce se školskou radou a vnějšími partnery je na velmi dobré úrovni. K intenzivnějšímu zlepšování a utužování partnerských vztahů využívá škola také větší množství školních a mimoškolních akcí. Výběr partnerských organizací, jejichž zástupci přicházejí do školy nebo k nimž organizuje škola návštěvy, je promyšleně veden snahou o komplexní rozvoj osobnosti žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem většiny hodin na obou stupních školy byla přátelská, respektující atmosféra, vstřícná komunikace a empatický přístup pedagogů k žákům. Stanovené cíle vycházely ze školního vzdělávacího programu a byly zaměřeny na vědomostní i dovednostní složku. Vzdělávací cíle měly pro některé žáky odlišnou úroveň, jednalo se však o diferenciaci na základě naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáků, diferenciaci týkající se žáků bez doporučených opatření v hodinách neproběhla.

Při volbě užitých výchovných a vzdělávacích strategií na prvním stupni nepostupovali pedagogové jednotně. Úroveň výuky se do značné míry odvíjela od osobnosti učitele a míry jeho pedagogických zkušeností. V úrovni hospitovaných hodin byly kvalitativní rozdíly, a to v jejich struktuře i efektivitě. Převládala frontální výuka doplněná řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků. V části hodin byly efektivně doplněny kooperativní prvky, které vhodně podporovaly schopnost žáků komunikovat a spolupracovat, kdy si zároveň prohlubovali a získávali občanské, sociální a komunikativní kompetence. K upevňování a procvičování učiva pedagogové zařazovali didaktické hry. Průběžně oceňovali snahu a povzbuzovali žáky k další aktivitě. Zařazování aktivizujících prvků a pohybové relaxace přispívalo k udržení pozornosti žáků. Menší měrou bylo využito možností zapojení žáků při vzájemném hodnocení, společném ocenění a kontroly správnosti výsledku. V menší míře docházelo také ke zhodnocení přínosu jednotlivých činností a využití prostoru pro sebehodnocení žáků při konkrétních činnostech. Rezervy byly shledány ve využití interaktivních tabulí. Učitele je většinou využívali k promítání poznámek a k podpoře názornosti, v menší míře pracovali s výukovými programy i žáci. Ne vždy bylo postupováno účelně při samostatném řešení problémů a práci s chybou, chyběl nebo nebyl využit prostor pro vyjádření vlastního názoru, úvahy nebo návrhů řešení. Presentované učivo bylo jen v některých případech účelně propojováno s příklady z běžného života a s využitím mezipředmětových vazeb. Tím, že vyučující většinou předkládali hotová fakta, nebyl dostatečně podporován rozvoj kompetencí k řešení problémů. Nevhodnou organizací se vyznačovaly závěry vyučovacích hodin. Často chyběl dostatek času na shrnutí a zopakování učiva, ověření dosažení vzdělávacího cíle a zhodnocení práce žáků učitelem či s využitím sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků.

Hospitované hodiny druhého stupně se vyznačovaly účinnou motivací žáků, kteří se aktivně zapojovali do nabízených činností. Žáci projevovali dobré pracovní návyky a pohotově reagovali na pokyny vyučujících. Slabou stránkou však byla malá pestrost

zvolených metod a forem vzdělávání. Ve většině hospitovaných hodin převládala frontální výuka doplněná řízeným rozhovorem. Pouze v malé části z nich byly většinou samostatné práce žáků doplněny činnostmi vedoucí k jejich vzájemné kooperaci. Často a účelně byly pro podporu výuky využity prostředky informačních a komunikačních technologií. Vyučující většinou respektovali tempo práce žáků, poskytovali jim prostor pro dotazy a individuální dopomoc. Evidentní a cílená byla účelná podpora a motivování žáků v oblasti logického myšlení. Méně úspěšní byli vyučující při práci s výukovými cíli. Často byli žáci pouze seznámeni s předpokládaným průběhem hodiny a s významem učiva v právě osvojovaném tematickém celku. Konkrétní formulace cíle však většinou chyběla, což se negativně projevilo i v závěru vyučovacích hodin. Při sporadickém hodnocení dosažení cíle hodiny žáci postrádali oporu v posouzení a soustředili se spíše na svůj celkový přístup k práci. Celkové shrnutí učiva a zhodnocení práce vyučujícím bylo ojedinělé. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků nebylo zjištěno. Učitelé tak v dostatečné míře nevedou žáky k objektivnímu posouzení kvality vlastního výkonu, ani k hodnocení svých vrstevníků podle předem daných kritérií. Vzhledem k nejčastěji volené formě společné kontroly uložených úkolů byli všichni žáci nuceni pracovat takovým tempem práce, které vyhovovalo většině. Méně efektivní byl také přístup pedagogů k pohotovějším žákům. Tito žáci většinou museli čekat, až úkoly dokončí ostatní. Při skupinové práci se vyučujícím většinou dařilo podporovat sociální kompetence žáků. Velmi pozitivně je hodnocena podpora komunikativních kompetencí. Pedagogové většinou úspěšně vedli žáky k samostatným formulacím vlastních názorů nebo k účelnému dialogu.

K žákům, jejichž specifické vzdělávací potřeby vyžadovaly delší čas na splnění úkolů nebo úpravu zadání, většinou přistupovali pedagogové se znalostí jejich aktuálních možností. Ve třídách, kde byli přítomni asistenti pedagoga, bylo zřejmé, že vzájemná dělba práce byla provedena účinně. Je velmi pozitivní, že tam, kde to bylo možné, se asistent v průběhu hodiny vhodně zapojoval i do činností s ostatními žáky a přispíval tak k celkové efektivitě práce.

Zájmové vzdělávání nabízelo pestrou nabídku činností, která odpovídala potřebám účastníků a navazovala na základní vzdělávání. Účastníci si volili hry podle vlastního zájmu nebo se zapojovali do nabízených aktivit. Měli prostor pro komunikaci, pohybové aktivity i seberealizaci. Promyšleně byl kombinován pobyt žáků v budově i venku. K činnostem byli žáci vhodně motivováni a byli vedeni ke vzájemné kooperaci a porozumění.

Aktivity, spontánní činnosti a relaxace účastníků školního klubu byly přiměřeně časově rozvrženy a probíhaly v příjemné atmosféře. Činnosti účastníků respektovaly jejich dosavadní znalosti a zkušenosti. Výtvarné práce vytvořené ve školním klubu účelně napomáhají k estetizaci školního prostředí. Činnost školního klubu vychází z koncepce školy a jeho cílem je vést žáky ke smysluplnému využívání volného času.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro interní specifikaci výsledků vzdělávání žáků v základní škole slouží zadávání písemných prací, testů, ústní zkoušení, individuální aktivity žáků, zpracovávání školních i třídních projektů apod. Výsledky jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady. V minulém školním roce využila škola externího testování žáků 6., 8. a 9. ročníku v předmětech český jazyk a matematika. V uvedených testováních byly celkové výsledky těchto žáků nad celostátním průměrem. Dílčí informace přináší škola kontakty s bývalými absolventy a výsledky soutěží. K největším úspěchům školy patří

umístění žáků školy v celostátním kole dějepisné olympiády a olympiády z českého jazyka a matematiky. Žáci se také pravidelně úspěšně účastní sportovních a vědomostních soutěží.

Škola se promyšleně věnuje problematice přechodu dětí z mateřských škol do základní školy. Předškolním dětem je nabízena Miniškolička, jejíž cílem je pomoci všem budoucím žákům první třídy a jejich rodičům vyrovnat se s úskalími, které přináší nástup do školy. Ve škole je také vhodně nastaven systém monitorování přechodu žáků z prvního na druhý stupeň. Na začátku září se žáci šestého ročníku společně s novými třídními učiteli zúčastňují adaptačního programu se zážitkovými aktivitami. Škola vytváří vhodné podmínky pro dosažení úspěchu žáků a zohledňuje jejich možnosti a potřeby.

Poradenské služby v rámci školního poradenského pracoviště zajišťuje ředitel, výchovná poradkyně a školní metodička prevence, jejichž kompetence jsou účelně rozděleny. Převážně efektivně probíhají činnosti v oblasti podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jedná se o předávání informací a spolupráci s třídními učiteli, vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů a plánů pedagogické podpory, konzultace s poradenskými pracovišti, vyhodnocování účinnosti nastavených opatření a jejich případné změny. Žákům ohroženým školním neúspěchem je poskytována podpora ve formě doučování předmětů český jazyk, matematika a cizí jazyk v odpoledních hodinách. Kariérové poradenství se prolíná výukou, dalšími aktivitami (besedy na úřadu práce, přehlídky středních škol) a individuálními konzultacemi se zákonnými zástupci. Škola má zakoupenou licenci k využívání testů jako pomůcku pro žáky, kteří stojí před rozhodováním, jaký si vybrat studijní obor nebo kam se vydat ve své další profesní specializaci. Žáci mohou tyto testy využívat nejen v rámci výuky ve vyučovacích hodinách, ale i kdykoliv doma.

Strategie v oblasti prevence rizikových jevů je naplňována zejména prostřednictvím minimálního preventivního programu. Ve spolupráci s Městskou policií, MP Education a Bílým kruhem bezpečí jsou pravidelně uskutečňovány projekty se zaměřením na oblast sociálně patologických jevů a tematiku zdravého způsobu života, materiálně jsou zabezpečovány různé výstavy a školní akce (např. Václavské sportování, Václavské divadélko). Aktuální témata prevence jsou také začleňována do výuky, kdy jsou podporovány odmítavé postoje žáků k nežádoucím jevům. Široká nabídka zájmových útvarů významně přispívá k prevenci nežádoucího chování a umožňuje žákům rozvíjet záliby.

Zájmové vzdělávání svými aktivitami podporuje individuální rozvoj všech účastníků a vede je k smysluplnému trávení volného času (např. keramika, sportovní kroužek, divadelní kroužek). Cíleně jsou u nich rozvíjeny zejména kompetence sociální a komunikativní.

Hodnocení výsledků ve školním klubu je prováděno průběžným posouzením verbálních, sportovních a praktických projevů účastníků. Je jim poskytována zpětná vazba v podobě formativního hodnocení. Výsledné práce školního klubu jsou prezentovány ve škole a také při realizovaných akcích. Vychovatelka na základě analýzy aktivit a projevů účastníků účelně stanovuje postupy pro následující období.

Závěry

Vývoj školy

- Zkvalitnění materiálních podmínek se pozitivně promítá do kvality a organizace výchovně-vzdělávací práce školy.

- Došlo k celkové digitalizaci školy v systému Škola online, včetně školního stravování.
- Došlo ke změně ředitele školy.

Silné stránky

- Účinný demokratický styl řízení je patrný ve vzájemné kooperaci všech aktérů.
- Infrastruktura školy a zavedení cloudových systémů umožnila a usnadnila vzájemnou komunikaci mezi žáky, učiteli a zákonnými zástupci.
- Výsledkem pozitivního přístupu pedagogů k žákům byla příznivá pracovní atmosféra ve všech třídách školy.
- Nadstandardní podmínky pro realizaci pohybových aktivit pozitivně ovlivňovaly průběh vzdělávání a umožňovaly cílený rozvoj fyzické zdatnosti žáků v hodinách tělesné výchovy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatečná je diferenciací učiva s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků.
- Neefektivní závěry hodin ze strany pedagogů, kteří neposkytují kvalitní zpětnou vazbu žákům.
- Nízká možnost zapojení žáků při vzájemném hodnocení, společném ocenění a kontroly správnosti výsledků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Individualizovat výuku a diferencovat učivo s ohledem na individuální vzdělávací potřeby žáků.
- V závěru vyučovacích hodin provádět závěrečné shrnutí učiva, vyhodnocovat splnění vzdělávacího cíle a do závěrečného hodnocení vyučovacích hodin zapojovat také žáky.
- Sjednotit rozdílné přístupy pedagogů tak, aby výchovně-vzdělávací strategie byly využívány efektivně.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje a řízení školy, ze dne 2. 4. 2021
2. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2021/2022, ze dne 1. 1. 2022
3. Výkaznictví školní rok 2021/2022 a 2022/2023
4. Rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání ve školním roce 2022/2023

5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro život“, s platností od 1. 9. 2007, poslední aktualizace 1. 9. 2022
6. Školní vzdělávací program „Škola pro život“ učební osnovy
7. Školní vzdělávací program pro školní družinu a školní klub s platností od 1. 9. 2007, poslední aktualizace 1. 9. 2022
8. Kniha úrazů dětí, žáků a studentů na školní rok 2021/2022, ze dne 1. 9. 2021
9. Kniha úrazů dětí, žáků a studentů na školní rok 2022/2023, ze dne 1. 9. 2022
10. Školní rozvrhy tříd ve školním roce 2022/2023
11. Řády odborných učeben
12. Plán spolupráce mezi MŠ Čtyřlístek Třebíč a ZŠ Horka-Domky, ve školním roce 2022/2023
13. Strategie řešení školní neúspěšnosti žáků, ze dne 1. 9. 2021
14. Školní program proti šikanování, ze dne 1. 9. 2021
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2022/2023, ze dne 1. 9. 2022
16. Plán práce školy ve školním roce 2022/2023, ze dne 1. 9. 2022
17. Plán vzájemných hospitací na školní rok 2022/2023
18. Plán hospitací ve školním roce 2022/2023
19. Záznamy z hospitace ve školním roce 2022/2023
20. Dlouhodobý plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, program pro školní rok 2022/2023
21. Prevence rizikového chování – minimální preventivní program školní rok 2022/2023, ze dne 1. 9. 2022
22. Dokumentace školního poradenského pracoviště
23. Záznamy z předmětových komisí pro školní rok 2022/2023
24. Třídní knihy školní družiny ve školním roce 2022/2023
25. Zápisní lístky do školní družiny ve školním roce 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková v. r.

Mgr. Marie Jadrná, školní inspektorka

Mgr. Marie Jadrná v. r.

Bc. Renáta Hánová, kontrolní pracovnice

Bc. Renáta Hánová v. r.

PhDr. Mgr. Milan Matějů, školní inspektor

PhDr. Mgr. Milan Matějů v. r.

Mgr. Stanislav Pulkrab, školní inspektor

Mgr. Stanislav Pulkrab v. r.

V Jihlavě 11. 11. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Pavel Blažek, ředitel školy

Mgr. Pavel Blažek v. r.

V Třebíči 15. 11. 2022